

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove

Jána Hollého 5, 080 01 Prešov

Národné referenčné centrum pre organizovanie medzilaboratórných porovnávacích skúšok
v oblasti potravín

Správa o činnosti za rok 2023

**Národné referenčné centrum pre organizovanie medzilaboratórných
porovnávacích skúšok v oblasti potravín**

1. Národné referenčné centrum pre organizovanie medzilaboratórných porovnávacích skúšok v oblasti potravín (ďalej NRC pre PT) na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove s účinnosťou od 1.septembra 2011 bolo zriadené Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky rozhodnutím č. S08834-1/OOš-2011 zo dňa 5.8.2011.

2. Personálne obsadenie:

Na zabezpečení činnosti NRC pre PT sa podieľajú pracovníci Oddelenia chemických analýz potravín (1 VŠ, 3 laborantky) a Odboru laboratórných činností RÚVZ Prešov (1VŠ, 1 sanitárka).

3. Akreditácia

Výkon chemických skúšok potravín je akreditovaný podľa ISO/IEC 17025 od roku 2003 s platnosťou do 20.12.2024. Počet akreditovaných skúšok: 11, ukazovateľov: 46.

Organizovanie medzilaboratórných porovnávacích skúšok sa vykonáva v súlade s ISO/IEC 17043 Posudzovanie zhody – Všeobecné požiadavky na skúšanie spôsobilosti.

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Hlavnou činnosťou NRC pre PT je príprava, organizovanie a vyhodnotenie medzilaboratórných porovnávacích skúšok zameraných na stanovenie chemických ukazovateľov v potravinách. V roku 2023 boli zorganizované 2 medzilaboratórne porovnávacie skúšky:

Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
PT-PO-49/2023 PT-PO-49/2023 Stanovenie KI, KIO3 a kyanoželeznatanu draselného v kuchynskej soli	PT	3	7
PT-PO-50/2023 Stanovenie konzervačných látok a syntetických sladidiel v nealkoholickom nápoji		6	11

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

Tabuľka č.1 Prehľad o počte účastníkov a úspešnosti stanovenia jednotlivých ukazovateľov

Označenie a názov testu	Ukazovateľ	Počet účastníkov	Úspešnosť %
PT-PO-49/2023 Stanovenie KI, KIO3 a kyanoželeznatanu draselného v kuchynskej soli	KI	7	71
	KIO3	7	100
	kyanoželeznatan draselný	7	100

PT-PO-50/2023 Stanovenie konzervačných látok a syntetických sladidiel v nealkoholickom nápoji	Acesulfám K	10	90
	Sacharín	11	100
	Aspartám	11	91
	Kyselina sorbová	9	89
	Kyselina benzoová	9	100
	Cyklamát sodný	2	-

V súvislosti s prípravou predmetov medzilaboratórneho porovnania boli vykonané aj skúšky na homogenitu a stabilitu, štatistický prehľad o počte vzoriek, ukazovateľov a analýz je v tabuľke č.2.

Tabuľka č.2 Analytická činnosť

Označenie testu	Druh výkonu	Príprava predmetu PT	Homogenita	Stabilita	Spolu
PT-PO-49/2023	Vzorky	1	10	10	21
	Ukazovatele	3	30	30	63
	Analýzy	2	40	40	82
PT-PO-50/2023	Vzorky	2	10	10	22
	Ukazovatele	6	60	60	126
	Analýzy	2	60	60	122

4.1.2 Novozavedené metódy – Stanovenie veľkosti písma

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

Vyhodnotenie výsledkov medzilaboratórných porovnaní, ktoré neboli organizované NRC Prešov, vyhodnotenie bolo na základe doručených výsledkov

ILC-DK-1/2023 Stanovenie počtu somatických buniek v surovom kravskom mlieku

ILC-PA 2023 Stanovenie peľovej analýzy

ILC-1/2023 Stanovenie *Salmonella* vo vzorkách živočíšnych výkalov

ILC-KE-2/2023 stanovenie kysacej mohutnosti v droždí.

ILC-KE-3/2023 stanovenie kyslosti a celkového obsahu cukrov v horčici.

ILC-KE-4/2023 stanovenie čísla poklesu, mokrého lepku v sušine v múke.

ILC-KE-5/2023 detekciu rabického antigénu priamou metódou imunofluorescencie.

ILC-KE-6/2023 Stanovenie *Paenibacillus larvae* vo vzorkách meliva a včelích plástoch

MPS_pH_objem_09_2023 Posúdenie stanovenia pH a objemu na vzorkách tekutého živného média Tryptón – sójový bujón

ILC-SZU-1/2023 Uchovávanie a kontrola čistoty a viability kultúr mikroorganizmov uchovávaných v kryoprotektívnych skúmavkách s guľčkami a s médiom pri – 80 °C a v kryoprotektívnom médiu v kvapalnom dusíku (–196 °C)

ILC-KV-BA-1/2023 Stanovenie kovov v kozmetickom výrobku

ILC-KV-PP-1/2023 Hodnotenie antimikrobiálnej ochrany kozmetických výrobkov

PT-KV-1/2023 Stanovenie fluoridov v kozmetickom výrobku

PT-KV-2/2023 Kvantitatívne stanovenie peroxidu vodíka v kozmetickom výrobku

4.1.4 Iná odborná činnosť

5. Legislatívna činnosť -

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť –

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Členstvo pracovníka, Ing. Jana Markušová, v technickom výbore:

- Technický výbor SNAS na akreditáciu organizátorov skúšok spôsobilosti (TV-PTP)

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach –

9. Prednášková a publikačná činnosť -

Spracované 22.1.2024

Ing. Jana Markušová

Aktualizované 12.4.2024

Ing. Jana Markušová